

GMINA POKÓJ

Gminny Program

Przeciwdziałania Bezrobociu
oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy
na lata 2016-2025

POKÓJ, 2016 r.

SPIS TREŚCI

Tytuł rozdziału	Strona
1. WPROWADZENIE	3
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY POKÓJ	3
3. RYNEK PRACY W GMINIE POKÓJ	4
3.1. LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	5
3.2. STOPA BEZROBOCIA	5
3.3. STRUKTURA WIEKOWA BEZROBOTNYCH	6
3.4. STRUKTURA BEZROBOCIA ZE WZGLĘDU NA WYKSZTAŁCENIE I DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE	7
4. UCZESTNICZY PROGRAMU	8
5 ANALIZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY POKÓJ	9
6. CEL PROGRAMU	18
7. PRZEDSIĘWZIĘCIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PROGRAMU	18
8. ADRESACI PROGRAMU	19
9. REALIZATORZY	19
10. SPODZIEWANE EFEKTY	19
11. FINANSOWANIE	19
12. WDRAŻANIE	19
13. MONITORING	19
14. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU NA LATA 2016- 2025	20

1. WPROWADZENIE

Program będzie realizowany na terenie Gminy Pokój.

Polityka przeciwdziałania bezrobociu polegająca głównie na łagodzeniu skutków, a nie przyczyn, nie przynosi efektów w ograniczeniu tego zjawiska.

Gminny Program Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2016-2025 zawiera próbę konkretyzacji działań na rzecz pobudzenia gospodarczego gminy oraz zmniejszenie bezrobocia i jego skutków. Powyższy program jest integralną częścią „Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka na lata 2016-2025”.

Program ten został poprzedzony diagnozą bezrobocia gminy Pokój.

W Programie nie znajdziemy gotowych recept łatwych do natychmiastowego wprowadzenia w życie. Problem zmniejszania bezrobocia jest problemem złożonym i wielowarstwowym, wymagającym uwzględnienia szeregu czynników, środków i uwarunkowań, które mają istotny wpływ na prozatrudnieniową politykę gospodarczą.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY POKÓJ

Gmina Pokój leży 165 m n.p.m, w środkowej części województwa opolskiego na północ od jego stolicy, w kompleksie leśnym borów stobrawskich, na Nizinie Śląskiej. Kompleks ten to serce najcenniejszych obszarów przyrodniczych Opolszczyzny, zajmuje obszar 133 km². Gminę zamieszkuje 5500 osób osiadłych w następujących miejscowościach:

- Dąbrówka Dolna
- Domaradz
- Domaradzka Kuźnia
- Fałkowice
- Jagienna
- Kopalina
- Krogulna
- Krzywa Góra
- Kozuby
- Lubnów
- Ładza
- Paryż
- Pokój
- Siedlice
- Świercowskie
- Zawisć
- Zieleniec
- Żabieniec.

Gmina Pokój została utworzona w 1973 r. z dawnych gromad Pokój i Dąbrówka Dolna oraz z sołectwa Ładza należącego do gromady Kup. Centrum kulturalno - gospodarczym jest Pokój,

w nim także swoją siedzibę mają władze samorządowe Gminy. Duże obszary leśne, wśród których położony jest Pokój sprawiają, że panuje tu specyficzny mikroklimat. Ten walor okolicy odkryty został w 1850 roku. Wtedy też nastąpił rozwój Pokoju jako ośrodka wypoczynkowo - kuracyjnego. Do dzisiaj działa Zespół Szpitali Pulmonologiczno-Rehabilitacyjnych z siedzibą w Kup/O Pokój, ul. Namysłowska 22. Trudnym problemem w gminie Pokój jest bezrobocie.

3. RYNEK PRACY W GMINIE POKÓJ LATA 2014-2015

Bezrobocie oznacza sytuację, w której osoby zdolne do pracy, akceptując aktualne stawki płac, poszukują bezskutecznie płatnego zajęcia. Jest to bezrobocie przymusowe. Tym typem bezrobocia zajmują się w większości teorie i polityka zatrudnienia. Jednak bezrobocie może być także dobrowolne, jeśli ktoś nie chce pracować na oferowanych warunkach, mimo dostępności pracy. Natomiast w odniesieniu do jednostki bezrobocie oznacza przymusowe pozostawanie w bezczynności zawodowej z powodu braku możliwości znalezienia, w ustalonym prawnie czasie, pracy odpowiadającej jej kwalifikacjom. Bezrobocie jest zatem równoznaczne z całkowitym brakiem możliwości zarobkowania.

Wyróżnić można pięć głównych sposobów podziału bezrobocia:

1. według ujęcia tradycyjnego, najszerzej znanego, wyodrębniającego: bezrobocie frykcyjne, sezonowe, cykliczne i strukturalne;
2. według makroekonomicznych przyczyn długookresowych: bezrobocie, luki wzrostu gospodarczego i bezrobocie technologiczne;
3. według powiązania z kształtowaniem się popytu globalnego: bezrobocie niewystarczającego popytu i bezrobocie nie wynikające z deficytu popytu;
4. według indywidualnego wpływu na bezrobocie: bezrobocie dowolne i przymusowe; według okresu trwania: bezrobocie krótko- i długookresowe.

Przyczyny bezrobocia.

Z prowadzonych badań wynika, że główne źródła bezrobocia w Polsce nie tkwią jak dotąd w zmianach strukturalnych, ani też w zmniejszeniu bezrobocia utajonego, ale w głębokiej recesji gospodarczej, spadku produkcji, popytu konsumpcyjnego i inwestycyjnego oraz w nadmiernym wzroście importu, w stosunku do eksportu. Spadek produkcji i zatrudnienia był następstwem zastosowania restrykcyjnej polityki podatkowej i fiskalnej, które doprowadziły do głębokiego spadku popytu efektywnego.

Skutki bezrobocia.

Bezrobocie masowe i strukturalne powoduje wiele ekonomicznych i społecznych skutków, pociągających za sobą koszty materialne i ludzkie oraz rodzi wiele uciążliwych problemów społecznych. Skutki bezrobocia można rozpatrywać w płaszczyźnie ekonomicznej, społecznej, politycznej, prawnej, a także psychologicznej, etyczno-moralnej i obyczajowej, w odniesieniu do jednostki i całego społeczeństwa. Z przeprowadzonych badań wynika, że bezrobotni są łatwiej podatni na zachorowania, co związane jest z obniżeniem poziomu życia, wydłużająca się stresową

sytuacja, czy utrata niektórych świadczeń przysługujących zatrudnionym. Bezrobocie wpływa także negatywnie na kondycję psychiczną człowieka. Szczególnie dotyczy to ludzi najmłodszych i najstarszych, zwłaszcza gdy nie podejmują pracy przez dłuższy okres. W takich wypadkach często dochodzi nawet do prób samobójstw.

Koszty i skutki bezrobocia.

Szczególne skutki rodzi bezrobocie ludzi młodych, którzy po ukończeniu szkoły nie mogą znaleźć pracy. Powoduje ono przeważnie trwałe zmiany w psychice, hamuje rozwój osobowości, rodzi obojętność i frustrację. Nie uregulowany tryb życia wyzwała w młodzieży zachowania dewiacyjne i patologiczne, które znajdują ujście w alkoholizmie, narkomanii, prostytucji i przestępczości. Problemem o szczególnym znaczeniu na terenach o wysokiej stopie bezrobocia jest bezrobocie długookresowe. Powoduje ono degradację postaw wobec pracy, zniechęcenie, a w końcu zaprzestanie poszukiwania pracy.

Przeciwdziałanie bezrobociu.

Biorąc pod uwagę wszystkie negatywne zjawiska towarzyszące bezrobociu, należy podjąć działania w kierunku przeciwdziałania bezrobociu. Takie działania proponuje Program rozwoju przedsiębiorczości i przeciwdziałania bezrobociu. Gminny program przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy został opracowany na lata 2016 - 2025. Mając na uwadze bardzo szybko zachodzące zmiany na lokalnym rynku pracy, szybko zmieniającą się sytuację gospodarczą, jak również często zmieniające się przepisy prawne, opracowanie programu na dłuższy okres czasu nie byłoby uzasadnione.

3.1. LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH Z GMINY POKÓJ

W okresie ostatnich 2 lat (2014-2015) nastąpiły zmiany w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych gminy Pokój w Powiatowym Urzędzie Pracy w Namysłowie oraz stopie bezrobocia. Na koniec grudnia 2014 roku liczba bezrobotnych gminy Pokój w bazie PUP Namysłów wynosiła 315 bezrobotnych. W roku 2015 nastąpił spadek liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne i na koniec grudnia 2015 roku w bazie znalazły się już 252 osoby bezrobotne. W analizowanym okresie sytuacja kobiet na lokalnym rynku pracy przedstawiała się następująco: w roku 2014 liczba zarejestrowanych kobiet na koniec grudnia 2014 wynosiła 165. Zmiana nastąpiła na koniec roku 2015, gdy w bazie zarejestrowanych było już 139 kobiet. Poniżej przedstawiono wykres oraz tabelę z danymi.

Tabela 1. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (stan na 31.XII)

	2014 r.	2015 r.
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	315	252
w tym kobiety	165	139

Źródło: PUP Namysłów

3.2 Stopa bezrobocia

Podobnie jak liczba bezrobotnych zmieniała się stopa bezrobocia w powiecie

namysłowskim. W styczniu 2014 roku stopa bezrobocia w powiecie kształtowała się na poziomie 19,8%. W analizowanym okresie najwyższą stopę bezrobocia odnotowano na koniec pierwszego kwartału 2014 roku – 19,8%. Następnie bezrobocie zaczęło spadać i w grudniu 2015 roku stopa bezrobocia wynosiła 12,7%. Rok 2015 przyniósł spadek stopy bezrobocia, gdyż z 19,8% w styczniu 2014 bezrobocie spadło do 12,7% w końcu grudnia 2015 roku.

W przypadku stopy bezrobocia można zauważyć także zmiany sytuacji powiatu na tle województwa opolskiego, jak i kraju. W grudniu 2014 roku w stosunku do grudnia 2015 roku odnotowano spadek stopy bezrobocia w kraju o 1,9 punktu procentowego.

W okresie od stycznia 2014 roku do grudnia 2015 roku najwyższą stopę bezrobocia w województwie opolskim zanotowano w styczniu 2014 roku, czyli 15%, a najniższą w październiku i w listopadzie 2015 roku, czyli 9,6%. W gminie Pokój w 2015 r. stopa bezrobocia była najwyższa w miesiącu styczniu a najniższa w miesiącach: lipcu i sierpniu. Natomiast w roku 2014 najwyższa stopa bezrobocia była w miesiącach: styczniu i lutym, a najniższa w miesiącu październiku.

Poniżej przedstawiono stopę bezrobocia w badanym okresie (dane w %).

Tabela 2. Stopa bezrobocia latach 2014-2015

2014 r.	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
kraj	13,9	13,9	13,5	13	12,5	12	11,8	11,7	11,5	11,3	11,4	11,5
woj. opolskie	15	14,8	14,3	13,7	13,2	12,7	12,4	12,3	12	11,7	11,7	11,9
powiat namysłowski	19,8	19,7	19,4	18,5	18,1	17,5	17,4	17,3	16,8	16,6	16,4	16,4
Gmina Pokój	2,39	2,39	2,36	2,26	2,25	2,16	2,15	2,14	2,05	2,04	2,14	2,24
2015 r.	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
* kraj	12	12	11,7	11,2	10,8	10,3	10,1	10	9,7	9,6	9,6	9,8
*woj. opolskie	12,4	12,4	12	11,6	11,1	10,6	10,2	10	9,7	9,6	9,6	10,2
*powiat namysłowski	16,7	16,5	16	15,5	15,2	14	12,9	12,8	12,8	12,6	12,5	12,7
Gmina Pokój	2,28	2,21	2,12	2,04	2,06	1,94	1,84	1,84	1,95	1,96	1,92	1,9

*j

Źródło: PUP Namysłów

3.3 Struktura wiekowa bezrobotnych

W latach 2014 – 2015 największą grupę bezrobotnych z terenu gminy Pokój zarejestrowanych w PUP Namysłów stanowiły osoby w wieku powyżej 50 roku życia. Grupa ta była najliczniejsza na koniec 2014 roku, kiedy to w bazie Powiatowego Urzędu Pracy w Namysłowie znalazło się 90 osób w wieku powyżej 50 roku życia. Najniższa liczba osób zarejestrowanych w tym przedziale wiekowym przypada na koniec 2015 roku. Najmniej liczną grupę bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 25 roku życia, na koniec roku 2014 zarejestrowanych było 58 osób, natomiast na koniec 2015 roku w bazie widniało w wieku do 30

roku życia 78 osób, w tym do 25 roku życia było 48 osób. Sytuację obrazuje poniższy tabela danych. Analizując strukturę wiekową kobiet można zauważyć, że najwięcej kobiet widniejących w bazie PUP Namysłów zalicza się do grupy wiekowej do 25 roku życia i ta tendencja utrzymywała się przez lata 2014 – 2015. Najmniejszy odsetek kobiet zarejestrowanych w PUP Namysłów w omawianym okresie odnotowano w wieku powyżej 50 roku życia.

Tabela 3. Struktura wiekowa osób bezrobotnych z gminy Pokój (stan na 31.XII)

	2014 r.	2015 r.
Do 30 roku życia	-	78
<i>kobiety</i>	-	61
W tym do 25 roku życia	58	48
<i>kobiety</i>	36	38
Powyżej 50 roku życia	90	84
<i>Kobiety</i>	34	27

Źródło: PUP Namysłów

3.4 Struktura bezrobocia ze względu na wykształcenie oraz ze względu na długotrwale bezrobocie

W analizowanym okresie w bazie Powiatowego Urzędu Pracy w Namysłowie najwięcej osób bezrobotnych z gminy Pokój nie posiadało kwalifikacji zawodowych. Na koniec 2014 roku 230 osób, w tym 109 kobiet nie posiadało wykształcenia średniego, 98 osób, w tym 53 kobiety było bez kwalifikacji zawodowych oraz 48 osób, w tym 35 kobiet było bez doświadczenia zawodowego. 16 osób, w tym 12 kobiet to osoby posiadające gospodarstwo rolne. 196 osób, w tym 121 kobiet to osoby długotrwale bezrobotne. Na koniec 2015 roku 81 osób, w tym 45 kobiet było bez kwalifikacji zawodowych, a 44 osób, w tym 37 kobiet było bez doświadczenia zawodowego. 21 osób, w tym 10 kobiet to osoby posiadające gospodarstwo rolne. 151 osób, w tym 86 kobiet to osoby długotrwale bezrobotne. Obrazuje to poniższa tabela danych. W bazie PUP Namysłów najmniej osób posiadało wykształcenie wyższe lub ogólnokształcące. Analizując poniższą tabelę można zauważyć, że od 2014 roku wraz ze spadkiem bezrobocia spadła liczba zarejestrowanych kobiet.

Tabela 4. Liczba bezrobotnych z gminy Pokój w podziale ze względu na wykształcenie i długotrwale bezrobotne (stan na 31.XII)

	2014 r.	2015 r.
Bez kwalifikacji zawodowych	98	81
<i>kobiety</i>	48	45
Bez doświadczenia zawodowego	48	44
<i>kobiety</i>	35	37
Bez wykształcenia średniego	230	-
<i>kobiety</i>	109	-
Osoby posiadające gospodarstwo rolne	16	21
<i>kobiety</i>	12	10
Długotrwale bezrobotne	230	151
<i>kobiety</i>	109	86

Źródło: PUP Namysłów

4. UCZESTNICY PROGRAMU

- bezrobotni i poszukujący pracy
 - w tym bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj.
 - bezrobotni do 30 roku życia,
 - bezrobotni długotrwale,
 - bezrobotni powyżej 50 roku życia,
 - bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej,
 - bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
 - bezrobotni niepełnosprawni;
- pracownicy tracący miejsca pracy w związku z restrukturyzacją zatrudnienia;
- osoby z grup ryzyka - zagrożone wykluczeniem społecznym;
- absolwenci szkół i uczelni wchodzący na lokalny rynek pracy.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Namysłowie zarejestrowanych było 252 osoby bezrobotne z gminy Pokój.

Bezrobotne kobiety stanowiły 55,2% ogółu bezrobotnych. Stopa bezrobocia rejestrowanego dla powiatu namysłowskiego wynosiła – 12,7% (dla województwa opolskiego- 10,2%, dla Polski- 9,8%), dla gminy Pokój wynosiła – 1,95%. Takie bezrobocie pociąga za sobą wiele niekorzystnych zjawisk społecznych takich jak: ubóstwo, bezdomność, uzależnienia, przemoc, przestępczość, utrata poczucia bezpieczeństwa, bezradność życiowa, napięcia społeczne, pogorszenie stanu zdrowia.

Dominującą grupę wśród osób bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Osoby pozostające bez zatrudnienia ponad 12 miesięcy, stanowią natomiast prawie 60% (151 osób) ogółu bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP (252 osoby) według danych za 31.12.2015 r. Wynikiem długotrwałego bezrobocia są poważne zmiany w psychice bezrobotnych oraz ich izolacja społeczna. Dla części z tych osób bezrobocie staje się w coraz większym stopniu sposobem życia. W związku z powyższym aktywizacja społeczno – zawodowa tej grupy jest bardzo trudna, ponieważ wymaga ona zastosowania zupełnie innych metod pracy oraz poświęcenia znaczenie dłuższego czasu niż dzieje się to w przypadku osób pozostających bez zatrudnienia do 12 miesięcy. Długotrwale bezrobocie stwarza też zagrożenie wystąpienia problemów społecznych, zmniejsza szanse na znalezienie pracy, powoduje degradację materialną i społeczną jednostek, rodzin dotkniętych tym problemem, w następstwie często prowadzi do społecznego wykluczenia.

Szczególnie dotkliwe jest bezrobocie w przypadku osób powyżej 50 roku życia. Długotrwale bezrobocie tej grupy staje się coraz poważniejszą kwestią społeczną. Brak pracy odbiera tym ludziom szansę na godne życie. Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia mają często za sobą długoletni staż pracy. Dla pracodawców są jednak zbyt zaawansowani wiekowo, by ich zatrudnić, a posiadają zbyt krótki staż pracy lub są za młodzi, by przysługiwały im świadczenia przedemerytalne lub emerytalne. Najbardziej narażone na długotrwale pozostawanie bez pracy są osoby w wieku powyżej 40 roku życia, legitymujące się niskim wykształceniem i brakiem kwalifikacji.

Równie niepokojącym zjawiskiem jest bezrobocie wśród ludzi młodych do 30 roku życia. Według danych za 2015 r. bezrobotne osoby do 30 roku życia stanowiła 28,6% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Namysłowie (72 osoby). Według prognozy, w najbliższych latach wejdą na rynek pracy kolejne roczniki, pozostające jeszcze w systemie edukacji. Jednocześnie przyrost zasobów pracy nie jest równoważony przyrostem nowych miejsc pracy w gospodarce, co może skutkować wzrostem bezrobocia w tej grupie wiekowej. Podjęcie pracy tuż po zakończeniu edukacji sprzyja wykształceniu w młodych ludziach zdolności adaptacyjnych i wzrostowi ich

wartości na rynku pracy. Brak takich możliwości wyzwała natomiast negatywne skutki: wzmacnia poczucie bezsilności i apatii, jest przyczyną depresji u młodego człowieka.

Cechą charakterystyczną bezrobotnych jest ich niskie wykształcenie oraz brak kwalifikacji, które utrudniają znalezienie zatrudnienia. Najwięcej osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne nie posiadają kwalifikacji zawodowych (32,1%, czyli 81 osób) oraz nie posiadają doświadczenia zawodowego (17,5% - 44 osoby). Poziom wykształcenia wpływa na czas pozostawania bez pracy. Najszybciej znajdują pracę osoby z kwalifikacjami i z doświadczeniem zawodowym. Niskie lub nieadekwatne do potrzeb lokalnego rynku pracy wykształcenie poważnie zmniejsza szanse na zatrudnienie. Osoby bezrobotne ze względu na niewystarczające środki finansowe, bariery przestrzenne i instytucjonalne mają trudności ze zmianą lub uzupełnieniem swoich kwalifikacji oraz z dojazdem do pracy. Lokalnego rynku nie ominęło zjawisko pracy nierejestrowanej: praca "na czarno", która jest dla bezrobotnych często jedyną możliwością znalezienia zatrudnienia. Nielegalne zatrudnienie podejmują najczęściej osoby o niskich kwalifikacjach, a występuje ono wśród wszystkich kategorii wiekowych. Bezrobotni podejmują najczęściej nielegalną pracę w sektorze rolnym, budownictwie, drobnych usługach np. transportowych. Główną przyczyną podjęcia tego typu zatrudnienia jest ze strony pracownika chęć poprawy sytuacji materialnej, brak możliwości znalezienia pracy legalnej, zaś dla pracodawcy obniżenie kosztów pracy. Praca w szarej strefie może wiązać się z trudnymi warunkami, niezgodnymi z normami bezpieczeństwa. Okres transformacji gospodarki przyczynił się do spadku dochodów dużych grup ludności. Duże bezrobocie w gminie Pokój spowodowało sytuację podejmowania pracy przez osoby poszukujące pracy i chcące utrzymać rodzinę za wszelką cenę za "każde wynagrodzenie". Pracodawcy niechętnie przyjmują do pracy absolwentów na umowę o pracę. Zdecydowana większość przyjmuje absolwentów na roczny staż pracy. Osoby (absolwenci), które ukończyły roczny staż i nie otrzymały dalszej propozycji pracy nie mogą otrzymać zasiłku dla bezrobotnych, na jaki mieliby szansę po ukończeniu refundowanego zatrudnienia.

Sprawami bezrobocia i przeciwdziałaniem temu zjawisku w gminie zajmują się: Powiatowy i Wojewódzki Urząd Pracy, Środowiskowy Hufiec Pracy w Dąbrowce Dolnej, Gminne Centrum Informacji w Pokoju oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz osób bezrobotnych. Działania tych instytucji i organizacji nie są jednak do końca skuteczne, ze względu na niewielki przyrost nowych miejsc pracy oraz brak firm realizujących formę zatrudnienia socjalnego, która jest szczególnie korzystna w przypadku osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

5. Analiza społeczno-gospodarcza Gminy Pokój

W gminie Pokój na dzień 31.12.2015 r. funkcjonowało jedno gospodarstwo rybackie, będące własnością państwa:

- Gospodarstwo Rybackie Lasów Państwowych Krogulna o łącznej powierzchni 198,86 ha,.

W strukturze gospodarstw rolnych dominują gospodarstwa indywidualne. Łącznie na koniec 2015 r. funkcjonowało 1 826 gospodarstw o zróżnicowanym areale. Szczegółowy podział gospodarstw ze względu na wielkość przedstawiono w tabeli .

Tabela nr 1 Struktura wielkości gospodarstw indywidualnych w gminie Pokój.

Lp.	Wielkość gospodarstwa	Liczba	Udział procentowy
1.	poniżej 2 ha	1335	73,1
2.	2 ha – 5 ha	312	17,1
3.	5 ha – 10 ha	95	5,2
4.	10 ha – 20 ha	46	2,6
5.	20 ha – 50 ha	28	1,5
6.	50 ha – 100 ha	6	0,3
7.	Powyżej 100 ha	3	0,2
8.	Razem	1826	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Pokoju, dane za 2015 r.

Wśród gospodarstw indywidualnych dominują gospodarstwa o łącznym areale nie przekraczającym 2 ha (73,1%) oraz zawierające się w przedziale od 2 ha do 5 ha (17,1%). Niewielki procent (0,3%) stanowią gospodarstwa o areale od 50 ha do 100 ha i (0,2%) gospodarstwa powyżej 100 ha. Są to głównie gospodarstwa powstałe w wyniku przekształceń sektora gospodarstw spółdzielczego i państwowego.

Po przekształceniach powstały np. gospodarstwa:

- Gospodarstwo Rolne „Fałkopol” w Fałkowicach o powierzchni 239,68 ha (po RSP Fałkowice),
- Gospodarstwo Rybackie Krzywa Góra o powierzchni 195,05 ha (z zakupu gruntów AWRSP – Oddziału Terenowego w Opolu).

Gospodarstwa rolne o niskim areale nie stanowią jedyne źródła dochodu i utrzymania rodziny. W gospodarstwach tych przynajmniej jeden z członków rodziny pracuje zawodowo, osiągając stałe dochody.

Reforma gospodarki polskiej spowodowała znaczne zmiany w jej strukturze. Również gospodarka gminy Pokój podlega oddziaływaniu tych samych zasad instrumentów i mechanizmów przekształceń.

W ostatnim okresie w strukturze podmiotów zmniejszył się odsetek państwowych podmiotów, a wzrosła liczba podmiotów w sektorze prywatnym.

Na koniec 2015 r. działalność gospodarczą prowadziło 88 jednostek (zakłady i osoby fizyczne).

Struktura podstawowych branż na terenie gminy

Tabela nr 2 Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji europejskiej klasyfikacji działalności

Wyszczególnienie	ilość zarejestrowanych w rejestrze	
	2015 rok	%
w tym:		
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	8	9,1
działalność produkcyjna	7	8
budownictwo	28	31,8
handel i naprawy	20	22,7
transport, składowanie i łączność	8	9,1
obsługa nieruchomości i firm	7	8
pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna, indywidualna	10	11,3
ogółem	88	100

Źródło: Opracowano na podstawie Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej

Najlepiej rozwinięte na terenie gminy Pokój jest budownictwo wraz z pokrewnymi działami oraz sieć handlowa. W każdej miejscowości (z wyjątkiem wsi: Kopalina, Kozuby, Krzywa Góra, Paryż, Jagienna, Świercowskie, Dąbrówka Dolna i Siedlice) znajduje się przynajmniej jeden punkt handlowy, który zaspokaja podstawowe potrzeby mieszkańców. W 2015 r. ogółem działalność handlową prowadziło 20 jednostek (22,7%), w tym:

- sklepy spożywczo-przemysłowe – 8 (40%),
- sklepy przemysłowe (budowlane) – 2 (10%)
- handel obwoźny – 3 (15%)
- inne (np. ogrodnicze, odzieżowo - papiernicze, fryzjerstwo, różne) – 7 (35%).

Na terenie miejscowości Pokój zlokalizowana jest większość sklepów. Sieć sklepów spożywczych i spożywczo-przemysłowych uzupełniona jest specjalistycznymi oferującymi między innymi: artykuły chemiczne, budowlane czy artykuły ogrodnicze.

Na terenach wiejskich rozwinęła się sieć sklepów spożywczo-przemysłowych. Spośród działających podmiotów gospodarczych dominującą grupę stanowią firmy handlowe i związane z budownictwem. W sektorze prywatnym funkcjonuje 100% ogółu podmiotów gospodarczych gminy. Podstawowe usługi bytowe mieszkańców gminy zaspakajają placówki usługowe świadczące między innymi usługi w zakresie: fryzjerstwa. Ponadto na terenie gminy funkcjonują: apteka i dwa punkty weterynaryjne.. Na terenie gminy Pokój działalność prowadzi jedna Spółdzielnia Handlowa „Rolmer” w Pokoju.

Biorąc pod uwagę strukturę zatrudnienia mieszkańców terenów wiejskich, dominującym sektorem gospodarczym i głównym pracodawcą jest rolnictwo. Mieszkańcy gminy mają podwójne obywatelstwa, toteż mogą pracować legalnie zagranicą. Ta sytuacja wiąże się z trwałą emigracją zarobkową.

Do największych pracodawców na terenie gminy można zaliczyć:

- Spółdzielnia Handlowa „Rolmer” w Pokoju,
- Przedsiębiorstwo „ROTOX” sp. z o.o. Zieleniec
- Urząd gminy i podległe gminie jednostki, tj. przedszkola, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, Biblioteka, Zakład Komunalny „Pokój”, szkoły, GOPS;
- Centrum Budowlane w Pokoju,

- Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe Mopex His w Zieleńcu,
- Gospodarstwo Rolne „Fałkopol” w Fałkowicach

Studium demograficzne

tabela nr 3 Liczba ludności zameldowanej na pobyt stały w gminie Pokój na dzień 2014-12-31

GMINA POKÓJ (1606032) - ogółem	5226
DĄBRÓWKA DOLNA	209
DOMARADZ	268
DOMARADZKA KUŹNIA	220
FAŁKOWICE	319
JAGIENNA	165
KOPALINA	193
KOZUBY	194
KROGULNA	274
KRZYWA GÓRA	97
LUBNÓW	281
ŁADZA	385
PARYŻ	80
POKÓJ	1428
SIEDLICE	44
ŚWIERCOWSKIE	65
ZAWIŚĆ	286
ZIELENIEC	623
ŻABINIEC	95

Tabela nr 4 Statystyka mieszkańców zameldowanych w gminie Pokój na pobyt stały na dzień 2014-12-31 wg wieku i płci

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0 - 2	59	57	116
3	26	21	47
4 - 5	56	73	129
6	34	22	56
7	31	20	51
8 - 12	119	110	229
13 - 15	83	68	151
16 - 17	56	53	109
18	26	39	65
19 - 65	1832	-	1832
19 - 60	-	1675	1675
> 65	237	-	237
> 60	-	529	529
Ogółem	2559	2667	5226

Tabela nr 5 Liczba ludności zameldowanej na pobyt stały w gminie Pokój na dzień 2015-12-31

GMINA POKÓJ (1606032) - ogółem	5184
DĄBRÓWKA DOLNA	200
DOMARADZ	260
DOMARADZKA KUŹNIA	216
FAŁKOWICE	321
JAGIENNA	167
KOPALINA	198
KOZUBY	187
KROGULNA	272
KRZYWA GÓRA	100
LUBNÓW	275
ŁADZA	380
PARYŻ	78
POKÓJ	1425
SIEDLICE	45
ŚWIERCOWSKIE	63
ZAWIŚĆ	282
ZIELENIEC	627
ŻABINIEC	88

Tabela nr 6 Statystyka mieszkańców zameldowanych w gminie Pokój na pobyt stały na dzień 2015-12-31 wg wieku i płci

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0 - 2	61	64	125
3	21	15	36
4 - 5	64	64	128
6	20	28	48
7	33	22	55
8 - 12	129	102	231
13 - 15	82	70	152
16 - 17	43	47	90
18	31	24	55
19 - 65	1797	-	1797
19 - 60	-	1670	1670
> 65	252	-	252
> 60	-	545	545
Ogółem	2533	2651	518

**Tabela nr 7 Liczba ludności zameldowanej na pobyt stały w gminie Pokój na dzień 31 grudnia
- porównanie lat 2011-2015**

rok	2011	2012	2013	2014	2015
GMINA POKÓJ (1606032) - ogółem	5384	5348	5285	5226	5184
DĄBRÓWKA DOLNA	208	206	205	209	200
DOMARADZ	291	295	283	268	260
DOMARADZKA KUŹNIA	231	230	226	220	216
FAŁKOWICE	330	326	324	319	321
JAGIENNA	164	168	170	165	167
KOPALINA	195	201	196	193	198
KOZUBY	199	197	193	194	187
KROGULNA	278	280	280	274	272
KRZYWA GÓRA	106	98	101	97	100
LUBNÓW	292	287	289	281	275
ŁADZA	401	399	397	385	380
PARYŻ	82	82	79	80	78
POKÓJ	1467	1452	1435	1428	1425
SIEDLICE	48	45	44	44	45
ŚWIERCOWSKIE	67	68	67	65	63
ZAWIŚĆ	295	290	290	286	282
ZIELENIEC	634	630	613	623	627
ŻABINIEC	96	94	93	95	88

*spadek/brak zmian/wzrost liczby ludności

Tabela nr 8 Przyrost naturalny w gminie Pokój w latach 2010-2015

rok	urodzenia	zgony
2010	85	45
2011	60	60
2012	45	50
2013	50	55
2014	42	51
2015	54	43

*przyrost naturalny **ujemny/brak zmian/dodatni**

Sytuacja demograficzna gminy Pokój ukazana w tabelce w latach 2010–2015, wyraża się spadkiem liczby ludności, liczby urodzeń, ujemnym saldem migracji zagranicznych. Od kilku lat obserwuje się ujemny przyrost naturalny i proces starzenia się społeczeństwa gminy. W roku 2015 było więcej urodzeń niż zgonów, natomiast w roku 2014 było odwrotnie. Więcej było zgonów niż urodzeń.

W latach 2010–2015 zmiany struktury wieku ludności charakteryzują się spadkiem udziału dzieci i młodzieży w strukturze demograficznej, wzrostem grupy wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego.

Wnioski z analizy:

- malejąca liczba dzieci w wieku przedszkolnym może ułatwić powszechne objęcie ich formą opieki przedszkolnej, co pozwala na umocnienie rodziny.
- malejąca liczba młodzieży w wieku szkoły podstawowej będzie sprzyjać polepszeniu jakości nauczania i poprawie warunków nauczania (racjonalizacja sieci szkolnej).
- zmniejszenie liczby młodzieży w wieku szkoły gimnazjalnej i licealnej tworzy warunki podwyższenia poziomu kształcenia.
- silny wzrost młodzieży wchodzącej na rynek pracy, w wiek zawierania małżeństw oraz kształcenia w szkołach wyższych stwarza potrzeby w zakresie nowych miejsc pracy, miejsc na studiach oraz nowych mieszkań. Ta grupa osób wymaga szczególnej troski ze strony lokalnych władz (nowych inwestycji). W latach 2006–2010 sytuacja demograficzna ulegnie zmianie – zaznaczy się wzrost liczby dzieci w wieku 0–6 lat, przy dalszym spadku młodzieży i ludności w wieku produkcyjnym.

Udział ludności w wieku emerytalnym w całym okresie (2010–2015) i nadal wzrasta, co wymaga działań na rzecz ochrony zdrowia i opieki społecznej. Emigracja zagraniczna będzie miała trwały charakter.

Tabela nr 9 Ludność w 2014 roku (stan w dniu 31 XII), Pokój - gmina wiejska (wg Grupa wieku - 10 lat, Płeć)

Płeć	0-9 lat	10-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60-69 lat	70 i więcej lat	Razem
Mężczyzna	252	255	405	410	404	416	275	156	2573
Kobieta	226	326	399	444	352	412	283	290	2732
Razem	478	581	804	854	756	828	558	446	5305

Tabela nr 10 Ludność w 2015 roku (stan w dniu 31 XII), Pokój - gmina wiejska (wg Grupa wieku - 10 lat, Płeć)

Płeć	0-9 lat	10-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60-69 lat	70 i więcej lat	Razem
Mężczyzna	255	257	358	433	388	409	297	159	2556
Kobieta	229	288	401	442	357	412	296	303	2728
Razem	484	545	759	875	745	821	593	462	5284

Źródło: stan według GUS

W gminie Pokój w latach 2010–2015 obserwowano niewielki spadek liczby ludności (99,2%). Spadek ludności gminy wynikał głównie ze spadku urodzeń i odpływu ludności na skutek migracji zagranicznych.

Procesy demograficzne w gminie Pokój będą charakteryzowały się następującymi zjawiskami:

- tendencją do wzrostu urodzeń;

- wzrostem liczby zgonów;
- bardzo niskim przyrostem naturalnym;
- ujemnym saldem migracji;
- spadkiem przyrostu rzeczywistego ludności.

Procesy demograficzne w gminie podobnie jak w województwie i kraju świadczą o zarysowującym się kryzysie demograficznym. Liczba urodzeń w porównaniu z wcześniejszymi latami wynika ze spadku dzietności, zmieniających się wzorców tworzenia rodziny i zachowań prokreacyjnych. Świadczy też o istotnym wpływie transformacji ustrojowej na sytuację demograficzną gminy (brak pracy, ubóstwo, skłonność do migracji).

Na ogólną podaż pracy brutto w latach 2016–2025 składać się będą następujące pozycje podaży pracy:

- po pierwsze: liczebność młodzieży w wieku 20 - 29 lat wchodzących na rynek pracy

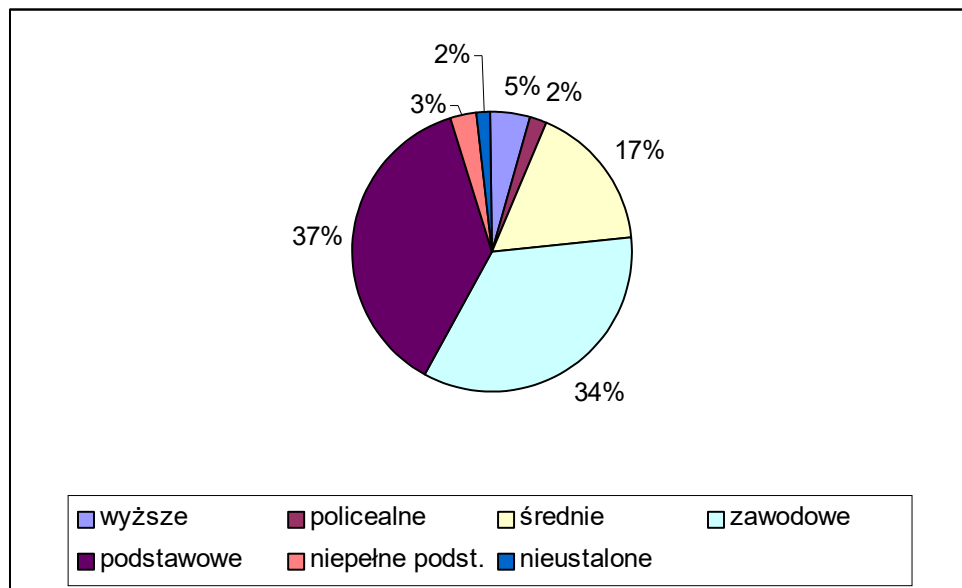
Tabela nr 11 Podaż pracy młodzieży w latach 2016 –2025

Lata 2016 – 2020		Lata 2021 –2025	
2016	714 osób	2021	494 osób
2017	669	2022	474
2018	624	2023	434
2019	579	2024	394
2020	534	2025	369

Należy zwrócić uwagę, że młodzież wchodząca na rynek pracy jest dobrze przygotowana do zawodu, gdyż będą to w większości absolwenci szkół średnich. Przedstawiona liczba młodzieży sięgającej po prace dotyczyć będzie głównie zawodów pozarolniczych, pozostałe to młodzież, która może znaleźć pracę w rolnictwie i związaną z nim działalnością gospodarczą.

- po drugie: na podaż pracy składa się pozycja związana z istniejącym bezrobociem (252 osoby) na 31.12.2015 r.) i poziomem ich wykształcenia.
- po trzecie: dalsza restrukturyzacja rolnictwa i pozarolniczych miejsc pracy może wyzwolić pewne zasoby pracy, które będą stanowić dodatkową podaż pracy.

Wykres - Struktura ludności pod względem wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Podstawowych informacji ze spisów powszechnych. Gmina Pokój”, Opolski Urząd Statystyczny, Opole 2003

Z analizy wykresu wynika, że największą grupę wśród mieszkańców gminy Pokój stanowią osoby z wykształceniem podstawowym 37 %-1754 osoby, następnie zasadniczym zawodowym 34%-1605 osób, w dalszej kolejności wykształceniem średnim 17%-803 osoby, w tym z wykształceniem średnim ogólnokształcącym- 177 osób, a średnim zawodowym-626 osób. Wykształcenie wyższe posiada zaledwie 5% mieszkańców- 218 osób. Z analizy danych zamieszczonych w tabeli wynika, że kobiety są o wiele lepiej wykształcone niż mężczyźni. Wykształcenie wyższe posiadało o 14 kobiet więcej niż mężczyzn. Analogiczna sytuacja jest z wykształceniem policealnym-53 kobiety, średnim ogólnokształcącym 79 kobiet, średnim zawodowym-102 kobiety, podstawowym-158 kobiet więcej niż mężczyzn posiadało odpowiedni poziom wykształcenia. Natomiast zdecydowanie o 323 więcej mężczyzn od kobiet posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe.

Wnioski:

Jak już wspomniano przedstawiona prognoza demograficzna może ulec pewnym zmianom w zakresie procesów migracyjnych. Trzy czynniki mogą mieć istotne znaczenie w rzeczywistości prognozy:

- w sytuacji istotnego ożywienia gospodarczego gminy (nowe inwestycje) może nastąpić dodatnia imigracja ludności, przy ograniczeniu emigracji.
- w sytuacji stabilizacji gospodarczej gminy przewidywana prognoza jest najbardziej podobna.
- w sytuacji regresu gospodarczego może nastąpić intensywny odpływ ludności, szczególnie w grupie 19 –24 lata.

W prognozie należy uwzględnić, że założenia dotyczące migracji, obok założeń w zakresie urodzeń stanowią najbardziej niepewny element prognozowania. Również sytuacja gospodarcza gminy będzie miała znaczący wpływ na rozwój lub spadek liczby mieszkańców. Podstawowe jednak zmiany w strukturze wieku ludności nie ulegną większym zmianom. Błąd w prognozie urodzeń może dotyczyć mniejszej liczby urodzeń i dla roczników urodzonych w latach 2016–2025 nie przekroczy 8–10%. Błąd w migracjach może dotyczyć zwiększającej się

tendencji do emigracji.

6. CEL PROGRAMU

Celem tego Programu jest realizacja polityki prozatrudnieniowej gminy.

7. PRZEDSIĘWZIĘCIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PROGRAMU

Do przedsięwzięć w zakresie prowadzenia polityki prozatrudnieniowej w gminie należy:

1. Pozyskiwanie inwestorów tworzących nowe miejsca pracy, promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców
 - a) inwentaryzacja niezagospodarowanych nieruchomości,
 - b) określenie bazy danych o dostępnych nieruchomościach,
 - c) opracowanie i wdrożenie „Programu Pomocy Przedsiębiorcom”,
 - d) pozyskanie i przygotowanie nowych terenów pod inwestycje,
 - e) aktywna promocja terenów inwestycyjnych,
 - f) przygotowanie infrastruktury turystycznej,
 - g) przygotowanie infrastruktury dla osób starszych (polityka geriatryczna)
2. Polityka przestrzenna gminy
 - a) opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy,
3. Gospodarka i zarządzanie mieniem
 - a) waloryzowanie czynszów i opłat w budynkach gminnych o wskaźnik inflacji ,
4. Polityka podatkowa
 - a) opracowanie i wdrożenie „Programu Pomocy Przedsiębiorcom”, zawierającego zasady zwolnień i umorzeń dla podmiotów nowych i rozwojowych (zwiększających zatrudnienie),
5. Szkolenia
 - a) współpraca z PUP w Namysłowie oraz innymi instytucjami szkolącymi w zakresie kształcenia i przekwalifikowania ,
 - b) promocja kształcenia ustawicznego,
 - c) organizowanie warsztatów przygotowujących do prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
6. Szeroka informacja
 - a) pomoc merytoryczna dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą,
 - b) informacja w zakresie możliwości pozyskiwania środków pomocowych ,
7. Restrukturyzacja rolnictwa na terenie gminy
 - a) stała pomoc i współpraca w zakresie działań restrukturyzacyjnych,
8. Pomoc dla osób bezrobotnych:
 - a) oferowanie kompleksowej pomocy dla bezrobotnych, szczególnie w zakresie poradnictwa zawodowego, prawnego i psychologicznego,
 - b) objęcie bezrobotnego pomocą finansową w formie świadczeń pieniężnych przewidzianych ustawą o pomocy społecznej,
 - c) prowadzenie przez ośrodek pomocy społecznej systematycznego monitoringu osób i rodzin dotkniętych bezrobociem i mających problemy mieszkaniowe, zagrożonych eksmisją oraz pomoc ww. osobom w regulowaniu kosztów związanych z utrzymaniem mieszkań,
 - d) udziale w programach rządowych skierowanych głównie do dzieci z rodzin, w których

występuje problem bezrobocia,

e) stworzenie banku informacji nt. lokalnego rynku pracy(kojarzenie bezrobotnych z ewentualnymi pracodawcami),

8. ADRESACI PROGRAMU

Istniejący przedsiębiorcy, Potencjalni inwestorzy, mieszkańcy gminy.

9. REALIZATORZY

- Urząd Gminy w Pokoju,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokoju,
- Powiatowy Urząd Pracy w Namysłowie,
- Inne instytucje,
- Organizacje pozarządowe.

10. SPODZIEWANE EFEKTY

Realizacja polityki prozatrudnieniowej w gminie Pokój.

11. FINANSOWANIE

Program jest przedsięwzięciem długofalowym, rozłożonym na okres 10 lat. W związku z tym nie jest możliwe oszacowanie kosztów jego realizacji. Corocznie z programu wybierane będą poszczególne zadania, które zostaną umieszczone w projekcie budżetu na kolejny rok. Program ma formułę otwartą, co oznacza, że jest możliwe wnoszenie poprawek oraz rozbudowywanie go o nowe zadania.

12. WDRAŻANIE

Wykonawcami zadań programu będą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokoju oraz inne podmioty działające w obszarze pomocy społecznej.

13. MONITORING

Corocznie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokoju zobowiązany jest przekładać Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji zadań ujętych w harmonogramie.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU NA LATA 2016-2025

Lp.	wyszczególnienie	finansowanie	Odpowiedzialność za przygotowanie i wdrażanie	Okres realizacji
1.	inwentaryzacja niezagospodarowanych nieruchomości,	-	Urząd Gminy	2017 r.
2.	określenie bazy danych o dostępnych nieruchomościach,	-	Urząd Gminy	2017 r.
3.	opracowanie i wdrożenie „Programu Pomocy Przedsiębiorcom”, zawierającego zasady zwolnień i umorzeń dla podmiotów nowych i rozwojowych (zwiększających zatrudnienie),	Budżet gminy	Urząd Gminy	2016-2025
4.	pozyskanie i przygotowanie nowych terenów pod inwestycje,	Budżet gminy/środki pozabudżetowe	Urząd Gminy	2016-2025
5.	aktywna promocja terenów inwestycyjnych,	Budżet gminy	Urząd Gminy	2018 r.
6.	przygotowanie infrastruktury turystycznej (zbiornik retencyjny, rewaloryzacja parku w Pokoju)	Budżet gminy/środki pozabudżetowe	Urząd Gminy	2016-2020
7.	opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy,	Budżet gminy	Urząd Gminy	2016 r.
8.	waloryzowanie czynszów i opłat w budynkach gminnych o wskaźnik inflacji	Budżet gminy	Urząd Gminy	2016 r.
9.	współpraca z PUP, Starostwem oraz innymi instytucjami szkolącymi w zakresie kształcenia i przekwalifikowania	Budżet gminy/środki pozabudżetowe	Urząd Gminy, GOPS, organizacje pozarządowe	Praca ciągła
10.	promocja kształcenia ustawicznego,	Budżet gminy/środki pozabudżetowe	Urząd Gminy, GOPS, organizacje pozarządowe	Praca ciągła

11.	organizowanie warsztatów przygotowujących do prowadzenia własnej działalności gospodarczej,	Budżet gminy/środki pozabudżetowe	Urząd Gminy, GOPS, organizacje pozarządowe	1 raz w roku począwszy od 2016 r.
12.	pomoc merytoryczna dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą.	-	Urząd Gminy	Praca ciągła
13.	informacja w zakresie możliwości pozyskiwania środków pomocowych	-	Urząd Gminy, GOPS w Pokoju	Praca ciągła
14.	stała pomoc i współpraca w zakresie działań restrukturyzacyjnych (rolnictwo)	-	Urząd Gminy, organizacje pozarządowe, inne instytucje	Praca ciągła
15.	Oferowanie kompleksowej pomocy dla bezrobotnych, szczególnie w zakresie poradnictwa zawodowego, prawnego i psychologicznego	Budżet gminy/środki pozabudżetowe	Urząd Gminy, GOPS, organizacje pozarządowe	Praca ciągła
16.	objęcie bezrobotnego pomocą finansową w formie świadczeń pieniężnych przewidzianych ustawą o pomocy społecznej	Budżet gminy/środki pozabudżetowe	GOPS w Pokoju	Praca ciągła
17.	prowadzenie przez ośrodek pomocy społecznej systematycznego monitoringu osób i rodzin dotkniętych bezrobociem i mających problemy mieszkaniowe, zagrożonych eksmisją oraz pomoc w/w osobom w regulowaniu kosztów związanych z utrzymaniem mieszkań	Budżet gminy/środki pozabudżetowe	GOPS w Pokoju	Praca ciągła
18.	udziale w programach rządowych skierowanych głównie do dzieci z rodzin, w których występuje problem bezrobocia,	Budżet gminy/środki pozabudżetowe	Urząd Gminy, GOPS, rganizacje pozarządowe	Praca ciągła
19.	stworzenie banku informacji nt. lokalnego rynku pracy(kojarzenie bezrobotnych z ewentualnymi pracodawcami),	-	GOPS w Pokoju	Praca ciągła